

AZ f GLOBÁLIS MAXIMUMHELYE $x_0 \in D_f$,

HA MINDEN $x \in D_f$ -RE $f(x) \leq f(x_0)$.

EKKOR f GLOBÁLIS MAXIMUMA $f(x_0)$.

(MÁS NÉVEN: ABSZOLÚT MAXIMUMA) ↗

HASONLÓAN: MINIMUM.

AZ f LOKÁLIS MAXIMUMHELYE $x_0 \in D_f$,

HA VAN OLYAN $\varepsilon > 0$, HOGY

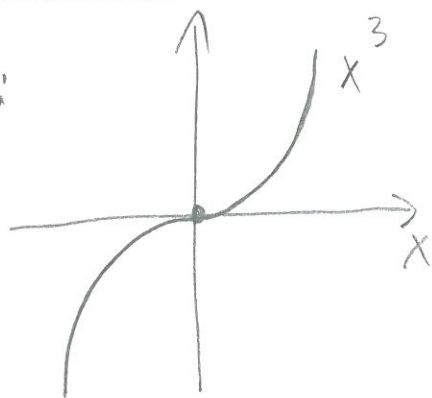
MINDEN $x \in D_f \cap [x_0 - \varepsilon, x_0 + \varepsilon]$ ESETÉN $f(x) \leq f(x_0)$

HASONLÓAN: MINIMUM.

LOKÁLIS SZÉLSŐÉRTÉK = LOK. MAX. VAGY MIN.

TÉTEL: HA f DIFF. NATÓ AZ x_0 PONTBAN
ÉS x_0 LOKÁLIS SZÉLSŐÉRTÉKHELYE f -NEK,
AKKOR $f'(x_0) = 0$ FORDÍTVÁ NEM IGAZ!

PL:

$$f(x) = x^3, \quad f'(x) = 3x^2$$

$f'(0) = 0$, DE $x_0 = 0$ MÉGSEM
LOKÁLIS SZÉLSŐÉRTÉK-HELY!

DEF. $D_f = [a, b]$: AZ $x_0 \in (a, b)$ HELY

AZ f KRITIKUS PONT ÉS, HA $f'(x_0) = 0$

VAGY $f'(x_0)$ NEM LÉTEZIK

FELADAT. $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ FOLYTONOS FÜGGVÉNY

MIK f SZÉLSŐÉRTÉKEI AZ $[a, b]$ ZÁRT INTER-

VALLUMON?

① KERESSÜK MEG f KRITIKUS PONTJAIT

SZÉLSŐÉRTÉK-GYANÓS HELYEK:

KRITIKUS PONTOK & INTERVALLUM VÉGPONTJAI

② SZÁMOLJUK KI $f(x)$ -ET MINDEN SZÉLSŐÉRTÉK-GYANÓS x -RE

③ EZEN ÉRTÉKEK KÖZÜL A LEGNAGYOBB A GLOBÁLIS MAX, LEGKISEBBIK A GLOB. MIN.

PL. $f(x) = x^3 - 6x^2$ GLOB MAX/MIN A $[-2, 2]$ -N?

$$f'(x) = 3x^2 - 12x = 3x \cdot (x - 4)$$

KRITIKUS PONTOK : $f'(x) = 0$, HA $x = 0$ VAGY $x = 4$

VISZONT $x = 4$ NEM ESIK BELE $[-2, 2]$ -BÉ.

SZÉLSŐÉRTÉK-GYANÓS HELYEK:

$$x = -2 \quad x = 0 \quad x = 2$$

80. OLDAL

$$f(x) = x^3 - 6x^2$$

$$f(-2) = (-2)^3 - 6 \cdot (-2)^2 = -8 - 24 = -32 \leftarrow \boxed{\text{GLOB. MIN}}$$

$$f(0) = 0 \leftarrow \boxed{\text{GLOB. MAX}}$$

$$f(2) = 2^3 - 6 \cdot 2^2 = -16$$

PL: $y = x \cdot \ln^2(x)$ HOGY **NÖVÖ**, HOGY **CSÖKKE NÖ**?

$$y' = x' \cdot \ln^2(x) + x \cdot (\ln^2(x))' = \ln^2(x) + x \cdot 2 \ln(x) \cdot \frac{1}{x} = \ln(x) \cdot (\ln(x) + 2) \leftarrow \text{HOGY POZ., HOGY NEG.?$$

$$y' = 0, \text{ HA } \boxed{\ln(x) = 0} \text{ VAGY } \boxed{\ln(x) + 2 = 0}$$

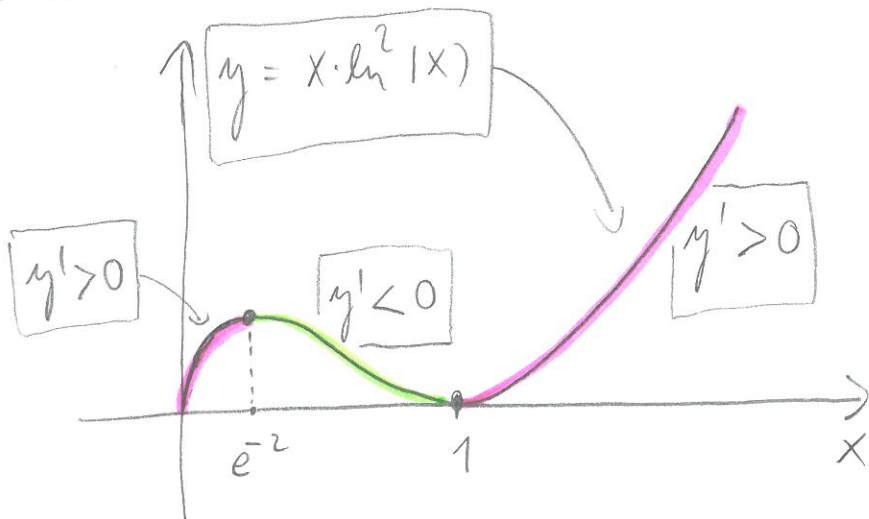
$$\downarrow \boxed{x = 1}$$

$$\downarrow \boxed{x = e^{-2}}$$

$$\boxed{0 < x < e^{-2}} \Rightarrow \ln(x) < 0, \ln(x) + 2 < 0 \Rightarrow \boxed{y' > 0}$$

$$\boxed{e^{-2} < x < 1} \Rightarrow \ln(x) < 0, \ln(x) + 2 > 0 \Rightarrow \boxed{y' < 0}$$

$$\boxed{1 < x} \Rightarrow \ln(x) > 0, \ln(x) + 2 > 0 \Rightarrow \boxed{y' > 0}$$

PL: $f(x) = \frac{2x}{1+4x^2}$ HOL NÖ, CSÖKKEN?

$$f'(x) = \frac{(2x)' \cdot (1+4x^2) - 2x \cdot (1+4x^2)'}{(1+4x^2)^2} =$$

$$= \frac{2 \cdot (1+4x^2) - 16x^2}{(1+4x^2)^2} = 2 \cdot \frac{1-4x^2}{(1+4x^2)}$$

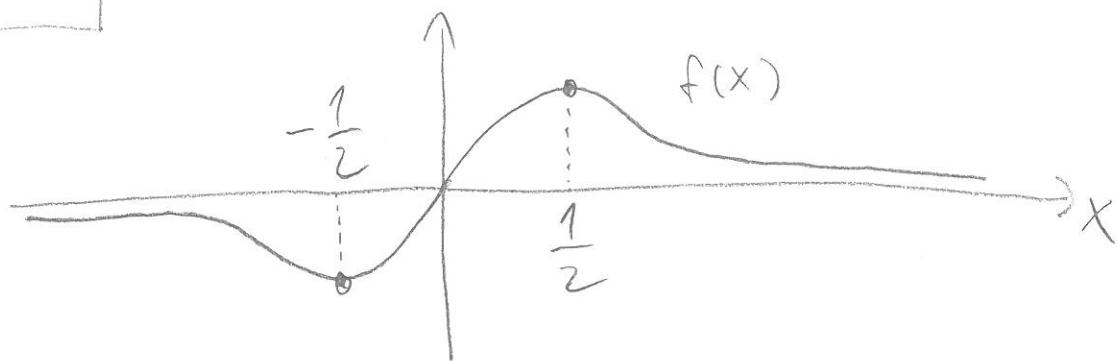
HOL POZITÍV?
HOL NEGATÍV?

$f'(x)$ HOL 0? $1-4x^2=0 \iff x = \pm \frac{1}{2}$

$x < -\frac{1}{2} \Rightarrow 1-4x^2 < 0 \Rightarrow f'(x) < 0 \Rightarrow f$ CSÖKK

$-\frac{1}{2} < x < \frac{1}{2} \Rightarrow 1-4x^2 > 0 \Rightarrow f'(x) > 0 \Rightarrow f$ NÖ

$\frac{1}{2} < x \Rightarrow f'(x) < 0 \Rightarrow f$ CSÖKK

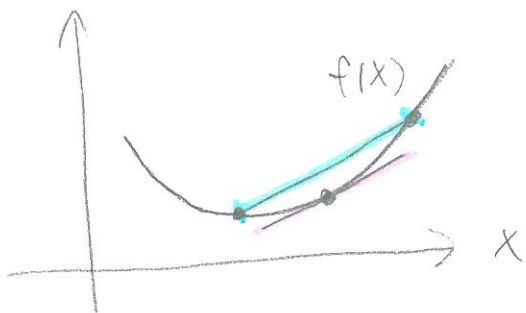
DEF: f KONKÁV AZ $[a, b]$ INTERVALLUMON,

HA f' CSÖKKEN $[a, b]$ -N.

f KONVEX AZ $[a, b]$ INTERVALLUMON,

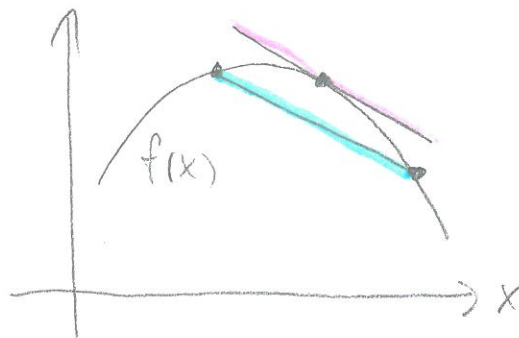
HA f' NÖ $[a, b]$ -N.

KONVEKX: f' NÖ

f GRAFIKONÉA A **SZELŐ** ALATT, AZ ÉRINTŐ FELETT

KONKÁV: f' CSÖKK

f GRAFIKONÉA A **SZELŐ** FELETT, AZ ÉRINTŐ ALATT

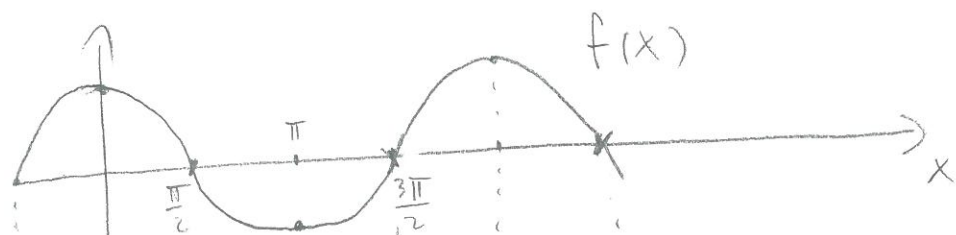
$f'' \geq 0$ EGY INTERVALLUMON $\Rightarrow f$ KONVEKX OTT

$f'' \leq 0$ EGY INTERVALLUMON $\Rightarrow f$ KONKÁV OTT

PL: $f(x) = \cos(x)$

$[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$: f KONKÁV

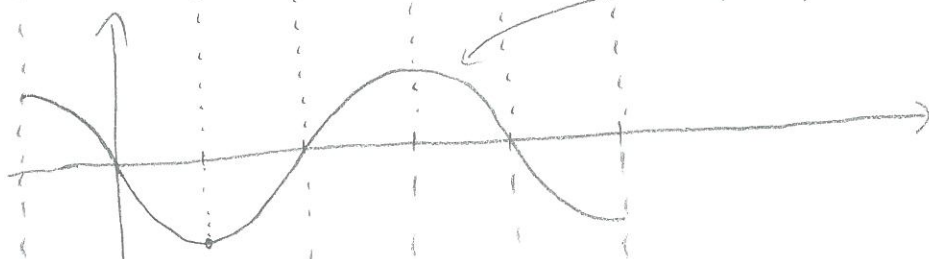
$[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$: f KONVEKX

$f'(x) = -\sin(x)$

$[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$: f' CSÖKK

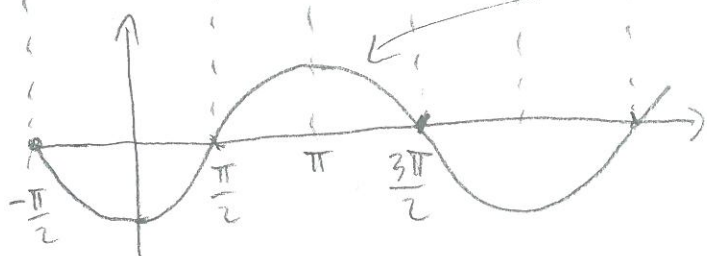
$[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$: f' NÖ

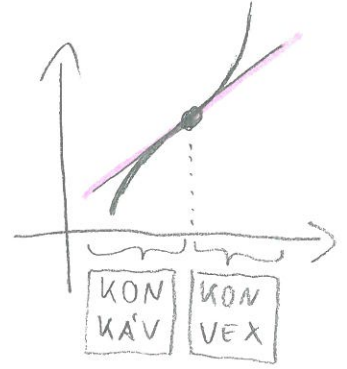
$f''(x) = -\cos(x)$

$[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}]$: $f'' \leq 0$

$[\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}]$: $f'' \geq 0$

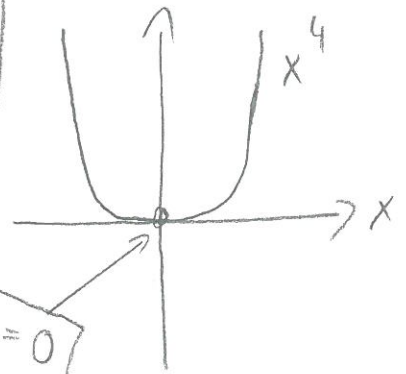
DEF: AZOKAT A PONTOKAT, ANOL f KONVEXBŐL KONKÁVBA VÁLT (VAGY FORDÍTVÁ) (AZAZ ANOL f'' ELŐJELET VÁLT), INFLEXIÓS PONTNAK HÍVJUK:

INFLEXIÓS PONT $x_0 \Rightarrow f''(x_0) = 0$

FORDÍTVÁ NEM IGAZ: PL: $f(x) = x^4$

$f'(x) = 4x^3$ $f''(x) = 12x^2$

$f''(0) = 0$ DE $x_0 = 0$ NEM

$f''(0) = 0$

INFLEXIÓS PONT, f KONVEX

PL: $f(x) = x \cdot \ln^2(x)$ HOL KONVEX, KONKÁV?

$f'(x) = \ln(x) \cdot (\ln(x) + 2)$ (LA'SO 81. OLDAL)

$f''(x) = \frac{1}{x} \cdot (\ln(x) + 2) + \ln(x) \cdot \frac{1}{x} = \frac{2}{x} \cdot (\ln(x) + 1)$

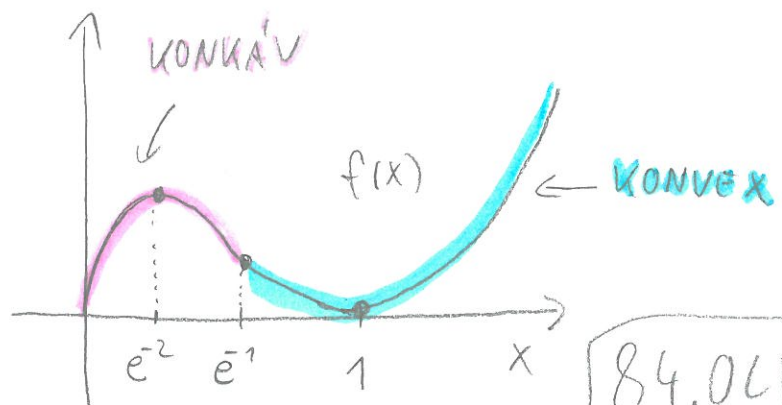
f'' HOL POZ, HOL NEG? f'' HOL 0?

$f''(x) = 0 \Leftrightarrow \ln(x) + 1 = 0 \Leftrightarrow \ln(x) = -1 \Leftrightarrow x = e^{-1}$

$0 < x < e^{-1} \Rightarrow f''(x) < 0$

$e^{-1} < x \Rightarrow f''(x) > 0$

$x_0 = \frac{1}{e}$ INFLEXIÓS PONT

PL: $f(x) = x \cdot e^{-x^2}$ HOL NÖ, HOL CSÖKK, HOL KONVEX, HOL KONKÁV (?)

$$f'(x) = x' \cdot e^{-x^2} + x \cdot (e^{-x^2})' = e^{-x^2} + x \cdot e^{-x^2} \cdot (-2x) = e^{-x^2} \cdot (1 - 2x^2)$$

$$f'(x) = 0 \iff 1 - 2x^2 = 0 \iff x = \pm \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$f'(x) > 0$, HA	$-\frac{1}{\sqrt{2}} < x < \frac{1}{\sqrt{2}}$,	$f'(x) < 0$, HA	$x < -\frac{1}{\sqrt{2}}$ $x > \frac{1}{\sqrt{2}}$
-------------	------	--	---	-------------	------	---

↪ NÖ ↻

↪ CSÖKKEN ↻

$$f''(x) = (e^{-x^2} \cdot (1 - 2x^2))' = (e^{-x^2})' \cdot (1 - 2x^2) + e^{-x^2} \cdot (1 - 2x^2)' = e^{-x^2} \cdot (-2x) \cdot (1 - 2x^2) + e^{-x^2} \cdot (-4x) = e^{-x^2} \cdot x \cdot (4x^2 - 2) + e^{-x^2} \cdot x \cdot (-4) = x \cdot e^{-x^2} \cdot (4x^2 - 6)$$

$$f''(x) = 0, \text{ HA } \boxed{x=0} \text{ VAGY } \boxed{4x^2 - 6 = 0} \implies \boxed{x = \pm \sqrt{\frac{3}{2}}}$$

$$\boxed{x < -\sqrt{\frac{3}{2}}} \implies \underbrace{x}_{< 0} \cdot \underbrace{e^{-x^2}}_{> 0} \cdot \underbrace{(4x^2 - 6)}_{> 0} < 0 \implies f \text{ KONKÁV}$$

$$\boxed{-\sqrt{\frac{3}{2}} < x < 0} \implies \underbrace{x}_{< 0} \cdot \underbrace{e^{-x^2}}_{> 0} \cdot \underbrace{(4x^2 - 6)}_{< 0} > 0 \implies f \text{ KONVEX}$$

$$\boxed{0 < x < \sqrt{\frac{3}{2}}} \implies \text{KONKÁV}$$

$$\boxed{\sqrt{\frac{3}{2}} < x} \implies \text{KONVEX}$$

